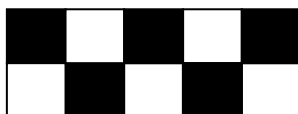

ШЛАЖ

В ТРЯВНА И ПО СВЕТА

БРОЙ 4. МАРТ, 2002г.

ISSN 2367-8445

ИЗДАНИЕ НА ШК "ТРЯВНА-2001"

В МИНАЛОТО 3

- Николай Петков

ДНЕС 4 - 14

Старша възраст – втори кръг 4

Младша възраст – втори кръг 5

Подготвителна група – втори кръг 6

Междучилищно отборно първенство 7

Втори традиционен индивидуален турнир „3-ти март“ 8

VIII Традиционен индивидуален турнир

ОУ ”Максим Райкович” – Дряново 10

Номинация “Шахматен Оскар – 2002” 14

СВЕТОВНИТЕ ШАМПИОНИ 15 - 16

- Александър Алехин

ЗАБАВНИ СТРАНИЦИ 17 - 24

Шахматно форте 17

Знаменити комбинации 18

Загуба или победа 18

Две бесни дами 19

Първи стъпки в шахмата 19 - 22

1. Общи сведения за шахматната игра и шахматния спорт.

2. Правила на играта.

а) дъска и фигури, шахматна партия, цел на играта

б) движение на фигурите, шах и мат, поведението на играчите

в) шахматна позиция

Шахматни усмивки 23

Отговори на задачите от миналия брой: 23

II Конкурс за решаване на задачи и етюди 24

(№9, №10, №11, №12)

Редактори:

Йонко Георгиев

Божидар Генчев

Сътрудници:

Кольо Дабков

Ивайло Белев

В днешния брой ще Ви запознаем с Николай Петков. Роден е на 05.02.1952г. в Трявна. Средното си образование завършва в бившия техникум по дървообработване и вътрешна архитектура (ТДВА), в родния град. До 1971г. активно играе баскетбол. Шах играе от ранно детство, а по-активно от 1974г. Участвал е многократно в градските първенства. Най-големият му успех в тях е третото място на турнира през ноември, 1985г. За съжаление, след този негов активен период, участията му в състезания са епизодични, а през последните десетина години не се включва в нито една шахмата проява в града.

Градско първенство Трявна, 03.12.1979г.

Бели: Николай Петков

Черни: Димитър Белчев

Сицилианска защита

1.е4 – ц5; 2.Кф3 – Кф6; 3.Кц3 – е6; 4.д4 – х6? (безпричинно); 5.Ое3 – б6; 6. Оц4 – Об7; 7.д5 – д6? (черните влизат във форсиран вариант, след който изпадат в тежка позиция); 8.д:е – ф:е; 9.О:е6 – К:е4; 10.К:е4 – О:е4; 11.Кд2 – Дф6 (Възпрепятства 12.Дх5+. Сега не върви 11... О:г2, тъй като 12.Дх5+ с последващ мат); 12.К:е4 – Д:е6; 13. Дф3! (виж диаграмата); 13...Кц6?? (Последна решаваща грешка. До спасението водеше единствено 13...д5); 14.Кф6+! – Це7; 15.Д:ц6 – Тц8 (След загубата на фигура и с цар в центъра, всичко е вече въпрос само на време); 16.Кд5+ Цд8; 17. Дб7 – г6 (единственият път да се активизира топа, но с цената на много време); 18.0-0-0 – Тг8; 19 Тхе1 – Дф5; 20.Д:а7 – Тг7; 21. Д:б6+ Цд7; 22.О:ц5! – Д:ц2+ (черните се опитват да усложняват, но твърде, твърде късно); 23.Ц:ц2 – Т:ц5+; 24.Д:ц5 – д:ц5 и белите печелят. Типичен пример за дебютна катастрофа.

Изключително напрегнато протече вторият кръг от турнирната верига на клуба. На този етап най-активна е борбата при старшата възраст. Конкуренцията не може да не ни радва. С нея участниците взаимно си помагат в устрема си към по-бърз растеж. Ето, в този кръг 5 участници се вместиха в диапазона само на точка и половина (!).

Старша възраст – Втори кръг

Участник	№	1	2	3	4	5	6	7	8	точки	място
Димитър Петков	1	♣	0	½	0	0	1	0	0	1 ½	VII.
Радослав Маринов	2	1	♣	0	0	0	½	0	0	1 ½	VI.
Ивайло Белев	3	½	1	♣	1	1	1	1	0	5 ½	I.
Павлин Алексиев	4	1	1	0	♣	0	1	1	0	4	V.
Красен Стефанов	5	1	1	0	1	♣	1	0	1	5	III.
Мирослав Йовчев	6	0	½	0	0	0	♣	0	0	½	VIII.
Петър Христов	7	1	1	0	0	1	1	♣	1	5	II.
Валентин Тачев	8	1	1	1	1	0	1	0	♣	5	IV.

Какво друго направи впечатление в борбата при най-големите? Ивайло Белев затвърждава позициите си на лидер с все по-стабилната си игра. Но много от участниците дишат във врата му и е възможно дори моментно отпускане да му изиграе лоша шега, тъй като разликата във възможностите е коварно минимална. Петър Христов стартира вяло (загуба от Иво и Павлин) и след третия кръг имаше едва 1 от 3 точки. Когато го “настъпят” обаче, той нееднократно е доказвал, че става много лош. И този път не бе по-различно. Петър показва завидна психика и след очаквания му шум, останалите 4 кръга изкара на един дъх – 4 от 4! Красен Стефанов започна много силно – 3 от 3 и до края допусна да бъде победен само от Ивайло и Петър. Сериозното му отношение към шаха гарантира, че той много скоро ще бере добра реколта. Вальо Тачев също започна силно турнира. За никого не бе изненада победата му над Иво (с черните!). Решаващ за неговото добро представяне е и вече натрупаният опит от много турнирни битки през миналата година. Само на “една ръка разстояние” от великолепната четворка е Павлин Алексиев. След фалстарта (загуба от Краси), направи силна серия – 4 от 4, която след петия кръг му позволи да оглави временното класиране. Все още обаче липсата на опит не му позволи да сътвори на пръв поглед

невъзможното. Радослав Маринов този път завърши шести. Несъмнено за него това на този етап е успех, тъй като самото участие в турнира от по-горната възрастова група е сериозна предпоставка за бъдещето му развитие в шахмата. Ако успее да се отърси от психологическото напрежение, добрите резултати ще дойдат много по-скоро. Мирослав Йовчев се представи под очакванията. Попречи му лошата серия, с която започна, но причина за вялата му игра е и напоследък несериозното му отношение. Разбира се, нещата при него ще се променят коренно, ако влиза по-често в клуба. Димитър Петков робува най-вече на прибързаната си игра. Ако “успокои топката”, резултати като ремито срещу Иво, ще бъдат напълно в кръга на нормалното.

И накрая – радващо е, че в срещите между участниците в турнира на старшата възраст, започнаха да се забелязват все по-често партии, в които “мирише” на истински шах!

Турнирът на младшата възраст, за съжаление, в момента не може да се похвали с подобно качество, а за повечето негови участници би трябвало тази година да е последната проверка за участието им в турнирната верига на старшата възраст. Това е твърде обезпокоителен факт, който не може да не тревожи ръководството на клуба. За това състояние има и обективна причина – състезателите са нови членове на клуба и досега нямаха възможност да се запознават с теорията. Не ги виждаме обаче да са много запалени в петъчните лекции и за жалост честите им отсъствия с нищо няма да помогнат за техния напредък. Единственото радостно нещо е играта на Теодор Маринов, който и във втория кръг бе безапелационен. Куриозното тук обаче е, че той е най-потърпевшият, тъй като едва ли ще научи нещо ново от участниците в турнира, а за старшата възраст е още “зелен”.

Младша възраст – Втори кръг

Участник	№	1	2	3	4	точки	място
Теодор Маринов	1	♚	2	2	1 ½	5 ½	I.
Пенчо Драгнев	2	0	♚	1	0	1	IV.
Цаньо Стоянов	3	0	1	♚	1 ½	2 ½	III.
Деян Русинов	4	½	2	½	♚	3	II.

При най-малките проблемите могат да се разглеждат доста по-снизходително, тъй като тяхната единствена задача е да се запознаят с азбуката на шахмата. Тук разбира се не можем да коментираме качеството, защото то на практика липсва. Радостно е, че именно най-малките са и най-запалените фенове на играта, редовни в лекциите тяхното израстване в шаха засега е изцяло в ръцете на обучаващите. Предвид увеличаване броя на новите деца, напоследък в ритъма на подготовката се получиха сериозни тrusове. Това накара ръководството да помисли за промени в движение и в момента се изготвя нова структура относно работата с най-малките, защото се уверихме, че напоследък тъпчем на едно място и са необходими по-ефикасни и еластични действия.

Подготвителна група – втори кръг

Участник	№	1	2	3	4	5	6	точки	място
Добромир Петров	1	♘	1	0	0	0	0	1	V.
Велислав Маринов	2	0	♘	0	0	0	0	0	VI.
Добромир Драгнев	3	1	1	♘	0	0	0	2	IV.
Иван Стоянов	4	1	1	1	♘	1	1	5	I.
Добрил Маринов	5	1	1	1	0	♘	1	4	II.
Ивета Христова	6	1	1	1	0	0	♘	3	III.

Дебютантът Иван Стоянов изненада останалите участници с моментните си умения и заслужено завърши със сто процентов актив. От следващия трети кръг той (заедно с Добрил Маринов) става участник в турнирите на младшата възраст.

Амбициите на ръководството са в близките месеци да форсира и старта на турнирна верига за момичета и девойки, но няма да минем без помощта на сегашните участници. Предстои среща с всички членове на клуба по тази тема.

На 26.02 в шах-клуба се проведе отборно първенство (до 14г.) между училищата на територията на Община Трявна. Взеха участие отборите на СОУ “П.Р. Славейков”, ОУ “Проф. П. Н. Райков”, ОУ “В. Левски” – Плачковци и ОУ “Ангел Кънчев” – с. Късовци.

Резултатите:

I кръг

СОУ “П.Р. Славейков”	3	ОУ “Ангел Кънчев”	0
ОУ “Проф. П. Н. Райков”	1	ОУ “В. Левски”	4

II кръг

ОУ “В. Левски”	2	ОУ “Ангел Кънчев”	0
СОУ “П.Р. Славейков”	2	ОУ “Проф. П. Н. Райков”	4

Така кръг преди края, три отбора бяха с апетити за първото място:

ОУ “В. Левски” 6т.

СОУ “П.Р. Славейков” 5т.

ОУ “Проф. П. Н. Райков” 5т.

Отборът на ОУ “Проф. П. Н. Райков” започна последния кръг от най-неизгодна позиция, тъй като имаха загуба в прекия двубой със СОУ “П. Р. Славейков”, но накрая радостта заслужено бе именно за тях след нова победа с 4:0 над ОУ “В. Левски”. Разочарованието от изхода на турнира бе за възпитаниците на СОУ “П.Р. Славейков”, тъй като победата с 3:1 в първия кръг се оказа недостатъчна за първото място поради: СОУ “П.Р. Славейков” - ОУ “Ангел Кънчев” - 3:1.

Краино класиране:

1. ОУ “Проф. П. Н. Райков”	9т.
2. СОУ “П.Р. Славейков”	8т.
3. ОУ “В. Левски” – Плачковци	6т.
4. ОУ “Ангел Кънчев” – с. Късовци	1т.

С най-добри индивидуални резултати се отличиха :

Петър Христов - 3 от 3; Павлин Алексиев - 3 от 3;

Лора Модева – 2 от 2;

Турнирът бе закрит от г-н Кольо Дабков, който от името на Община Трявна награди победителите с един шах и им пожела достойно представяне на регионално равнище.

На 2 и 3 март в читалище “Пенчо Славейков” се проведе Втори традиционен индивидуален турнир в чест на Освобождението на България от турско робство. Турнирът се провежда при голям интерес и печели все повече млади приятели на шахмата. При дирижиран жребий бяха определени 4 групи, като класиранията в тях бяха следните:

Група “А”

Участник	№	1	2	3	4	5	6	точки	място
Белчо Белчев	1	♚	1	½	1	1	1	4 ½	II.
Стефан Билчев	2	0	♚	0	0	1	1	2	IV.
Ивайло Белев	3	½	1	♚	1	1	1	4 ½	I.
Добромир Драгнев	4	0	1	0	♚	1	½	2 ½	III.
Велко Маринов	5	0	0	0	0	♚	1	1	V.
Петър Серафимов	6	0	0	0	½	0	♚	½	VI.

Група “Б”

Участник	№	1	2	3	4	5	6	точки	място
Николай Кънов	1	♚	½	1	1	1	1	4 ½	I.
Валентин Тачев	2	½	♚	1	1	1	1	4 ½	II.
Павлин Алексиев	3	0	0	♚	1	1	1	3	III.
Васил Денев	4	0	0	0	♚	1	0	1	VI.
Ивета Христова	5	0	0	0	0	♚	1	1	V.
Иван Стоянов	6	0	0	0	1	0	♚	1	IV.

Група “С”

Участник	№	1	2	3	4	5	6	точки	Място
Петър Рангелов	1	♚	0	1	1	1	1	4	II.
Калин Серафимов	2	1	♚	½	1	1	1	4 ½	I.
Цаньо Стоянов	3	0	½	♚	1	0	1	2 ½	IV.
Пенчо Драгнев	4	0	0	0	♚	0	1	1	V.
Димитър Петков	5	0	0	1	1	♚	1	3	III.
Теодор Недялков	6	0	0	0	0	0	♚	0	VI.

Група “D”

Участник	№	1	2	3	4	5	6	точки	място
Пенчо Илиев	1	♘	½	1	1	1	1	4 ½	II.
Красен Стефанов	2	½	♘	1	1	1	1	4 ½	I.
Юлиян Маринов	3	0	0	♘	1	1	1	3	III.
Петър Манолов	4	0	0	0	♘	1	0	1	V.
Огнян Йорданов	5	0	0	0	0	♘	1	1	VI.
Венцислав Николов	6	0	0	0	1	0	♘	1	IV.

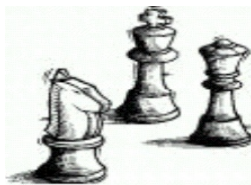
Вторият етап на турнира трябваше да определи местата от I до IV, от V до VIII и т.н.

Много добре се представи най-възрастният състезател – Пенчо Илиев (73г.). Прави впечатление осемнадесетото място на най-малкия участник – 6-годишния Велислав Маринов. Неприятно впечатление направи демонстративното напускане на турнира на Белчо Белчев.

Ето и крайното класиране на всички участници в турнира:

1. Ивайло Белев	13. Стефан Билчев
2. Калин Серафимов	14. Цаньо Стоянов
3. Николай Кънов	15. Венцислав Николов
4. Красен Стефанов	16. Иван Стоянов
5. Пенчо Илиев	17. Васил Денев
6. Петър Рангелов	18. Ивета Христова
7. Валентин Тачев	19. Велислав Маринов
8. Белчо Белчев	20. Пенчо Драгнев
9. Юлиян Маринов	21. Петър Манолов
10. Димитър Петков	22. Огнян Йорданов
11. Добромир Драгнев	23. Петър Серафимов
12. Павлин Алексиев	24. Теодор Недялков

Така водачите на групите за Третия традиционен индивидуален турнир “3-ти март” ще бъдат Ивайло Белев, Калин Серафимов, Николай Кънов и Красен Стефанов.

Турнирът, който ще запомним

Паралелно с нашия турнир, който все повече набира скорост, на 2 и 3 март в Дряново се проведе VIII Традиционен турнир на училище “Максим Райкович”. Датата на провеждането му съвпадна с нашия турнир и ръководството на клуба бе изправено пред дилемата дали да се изпратят представители или не. В крайна сметка надделя желанието да проверим моментните сили с другите клубове. И не сгрешихме. Този турнир се оказа изключително полезен за нашите момчета, тъй като се увериха, че “дяволът не е толкова черен”. А и за водача на групата всичко не бе само една приятна екскурзия. Нашият клуб има амбициите от следващата година да организира подобен турнир от такъв мащаб и всички впечатления относно организацията бяха добре дошли. Разбира се, че замисленото е много хубаво, но на този етап не е редно да го коментираме, защото е много отговорно дело и е свързано с доста средства (цената на 30 шаха например е “само” 450 лв.!). А сега да слезем на земята! Турнирът в Дряново събра 56 деца от Русе, Варна, В. Търново, Габрово, Червен Бряг, Трявна и Дряново. Децата бяха разделени в три възрастови групи: до 10 г. – 22 участника, до 12 г. – 10, до 14 г. – 8, както и 16 момичета и девойки. Дряновци се бяха погрижили да осигурят много добри условия за предстоящото състезание. Съдийската колегия (Марин Денев и Борислав Атанасов) взе решение 14-годишните да играят по системата всеки срещу всеки, а 10- и 12-годишните събра в един турнир в 7 кръга по швейцарската система. Нашите момчета започнаха твърде зле – $\frac{1}{2}$ от 4т. Петър Христов загуби от Пл. Василев (Дряново), състезател, който вече е побеждавал в миналото областно отборно първенство. Радостно е, че тази партия го мобилизира и в следващите партии постигна $5\frac{1}{2}$ от 6! Накрая той бе единственият състезател, взел точка и половина от сочените предварително за фаворити Росен и Дарин Симеонови, и успя да се вклини помежду им в крайното класиране. Успехът на Пепи не е само индивидуален. Той достави огромна радост както на ръководството на клуба, така и на всички други членове на шах клуба. Очакваме неговият пробив да зарази останалите и вече отърсили се от психологическото напрежение да реализират и своите умения на турнири от подобно ниво. Следва партията, която даде самочувствие на Пепи, че може да постигне повече от второто място. Естествено, в хода на играта на моменти ще забележим и съществени грешки, но нека бъдем снизходителни към тях, защото и контролата, и напрежението си казваха думата.

VIII Традиционен индивидуален турнир ОУ ”Максим Райкович” – Дряново, 02.03.2002г.

III кръг

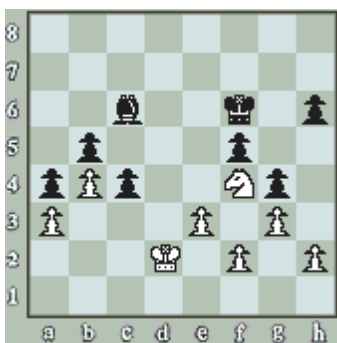
Бели: Дарин Симеонов – ШСК “Дряново”

Черни: Петър Христов – ШК “Трявна-2001”

Славянска защита

1.д4 – д5; 2.ц4 – ц6; 3.Кц3 - Кф6; 4.Ог5 (Белите се ориентират към система “Ботвиник” в “Славянска защита”, водещ до двуостри и добре изучени варианти, особено актуални напоследък.) **4...е6; 5.е3?!** (Неточност. Правилно е 5.Кф3 - д:ц 6.е4 - б5 7.е5 – х6; 8.Ох4 – г5; 9. К:г5 – х:г 10. О:г5 – Кбд7 с двуостра игра и взаимни шансове. В тези позиции мястото на белополия офицер е на “г2”.) **5... Ое7; 6.Кф3 – Кбд7; 7.ц:д?!** (Още една съществена неточност. С пререждане на ходовете можеше да се премине към “Дамски гамбит”, т.н. “Кембридж – Спренгски” вариант. Например: 7. Тц1 - 0-0; 8.Од3 – д:ц; 9.О:ц4 - Кд5; 10.О:е7 – Д:е7; 11.0-0 – К:ц3; 12.Т:ц3 е5! =); **7...ц:д?!** (Важна стратегическа грешка. До равенство водеше 7... е:д! и белополият офицер на черните влиза в играта. Той е и най-големият проблем на черните в тези позиции.) **8. Од3 бб?** (А това е откровено груба грешка. Отслабва се полето “ц6”, а и офицерът няма никаква работа на “б7”. Необходимо беше просто 8...0-0 или Кф8?!); **9. 0-0 – х6; 10. Ох4 – Об7; 11.Тц1 – Ке4** (При цар в центъра, подобни резки ходове не са за препоръчване. Отново по-добре беше да се рокира); **12.О:е7 Д:е7; 13.Кд2 – К:ц3** (След тези размени, може да се каже, че позицията на белите е по-добра, а на черните им предстои съвсем не лека защита); **14.Т:ц3 – 0-0; 15. Де2?** (Ход, даващ възможност на черните да се прегрупират и с размени по линията “ц” да удържат позицията. След правилното 15. Тц7! Тб8 16. Об5! Тфд8 17.Да4 с последващо 18.Тфц1 черните са изправени пред непреодолими трудности); **15... Тац8** (само така); **16.Тфц1 – Т:с3; 17. Т:ц3 – Тц8; 18.Т:ц8 – О:ц8; 19. Кб1 – Кф6; 20. Дц2 – Дд7; 21. Ка3 – а6** (Заплашваше 22.Об5); **22. Де2 – б5** (Принудено. Сега белите се опитват да използват слабостта на полето “ц5”. Проблемът на черните е линията на контраигра и техният

белопол офицер, опиращ на собствените си пешки.); **23. Дц2 – Ке6!** (Добър ход в трудна позиция и в надвисващия цайтнот на белите); **24.Кб1 – Кд6;** (възможно беше и 24...Дц5 с равенство) **25.Кд2 – ф5?** (Ход, водещ до образуването на нови слабости и особено на полето “e5”. По-добре беше да се придържа към изчаквателната тактика и размяна на дамите); **26.Кф3! -Кф7;** **27. Дц5** (Белите фигури доминират по отслабените черни полета в противниковия лагер); **27... Дд8;** **28.Да7?** (По-добре беше 28.Оц2 с идея а4, Ке1, Кд3 и т.н.); **28... Дд7;** **29.Д:д7?** (изпуска окончателно преимуществого си. Необходимо беше отново 29. Дц5. Сега ендшпилът е равен); **29... О:д7;** **30.Кд2 – Кд6;** **31.Цф1 – Цф7;** **32.К63 – К67;** **33.Це2** (След 33.Кц5 – К:ц5; 34.д:ц5, най-вероятния изход е реми, въпреки защитената проходна на “ц5”.); **33...Це7;** **34.а3 – г5;** (За предпочитане беше 34... Цд6); **35.г3 – Цд6;** **36. Цф3 – е5?!** (Особено неприятен за белите ход в цайтнота, но в интерес на истината и твърде рискован); **37.д:е+ - Ц:е5;** **38.Це2 – Цф6?** (Неточност, необходимо беше 38...ф4! =); **39. Оц2 – г4** (типични цайтнотни ходове); **40.Кц1 – Кд6;** **41.63 – а5** (Черните се

стремят всячески да усложнят играта, което прави чест на нашия състезател, като се има предвид, че срещу себе си има твърде опитен шахматист); **42.Кд3 – К67;** **43. Кф4 – Оц6;** **44.64 – а4!** (Добре изиграно. След евентуално проникване на черния кон на “ц4”, пешката на д3 ще се окаже слаба); **45 Од3 – Кд6;** **46. Цд2 – Кц4+;** **47.О:ц4 – д:ц** и тук белите просрочиха времето. Отлично представяне на малкия тревненски

шахматист срещу опасен противник, гаранция за нови и още по-успешни изяви.

За второто си място Петър Христов получи медал и грамота от БФШ.

Ето и всички резултати:

участник	№	1	2	3	4	5	6	7	8	тч.	място
Р. Цветков – “Ч. Бряг”	1	☺	1	1	1	0	0	0	1	4	IV.
В. Маринов – ШСК “Дряново”	2	0	☺	0	1	0	0	0	½	1 ½	VI/VII
Пл. Василев – ШСК “Дряново”	3	0	1	☺	1	0	1	0	1	4	V.
М. Димитров – “В. Търново”	4	0	0	0	☺	0	0	0	0	0	VIII.
Д. Симеонов – ШСК “Дряново”	5	1	1	1	1	☺	0	½	1	5 ½	III.
П. Христов – ШК “Трявна-2001”	6	1	1	0	1	1	☺	½	1	5 ½	II.
Р. Симеонов - ШСК “Дряново”	7	1	1	1	1	½	½	☺	1	6	I.
М. Маринов – “Ч. Бряг”	8	0	½	0	1	0	0	0	☺	1 ½	VI/VII

Представяме Ви носителя на престижното отличие. Петър Христов е роден на 25.12.1988г. На 21.03.2001г. става учредител и член на новия шахматен клуб “Трявна – 2001”. През състезателния сезон на миналата година в турнирната верига за деца (ст. възраст) завършва втори и добива право на участие в XXIV Градско индивидуално първенство за мъже!

Като дебютант в турнир от подобно ниво Пеги се представя достойно и с 4 победи, 2 ремита и 9 загуби (една от тях служебна) завършва на 12 място от 16 състезатели. В номинацията “Шахматен Оскар” на клуба завършва трети от 18 номинирани с резултат от 58,55%. Общият му актив за сезон 2001 е 83 партии, 44 победи, 8 ремита, 31 загуби. Носител на отборната преходна купа на клуба (СОУ “П. Р. Славейков”). Изключително продуктивен турнирен боец за отбора си. Като провал в отборно състезание може да се приеме само първото му появяване на областно отборно първенство в Дряново през миналата година. Там, на първа дъска, за отбора на ШК “Трявна – 2001” (мл. възраст), той постига 1 т. от 3 възможни. Редакцияната колегия на “ШАХ в Трявна и по света” пожелава на младия шахматист още много приятни поводи за срещи с уважаемите читатели.

Няколко думи и за останалите наши участници на турнира в Дряново. Не може да не радва успешното представяне на най-младия наш участник – десетгодишния Теодор Маринов. В компанията на 22 участника от неговата възрастова група, той зае девето място. Теодор вече показва добри игри в нашата вътрешна турнирна верига и може би още тази година ще му се наложи да мери сили с батковците от старшата възраст. Нужно е само да обърне внимание върху теоретичната си подготовка, защото редува доста често силните с

игри с досадни грешки. Явно това момче има талант, но отсъствията му от занимания оказват сериозно влияние в негативен план.

Тревожи представянето на нашите участници в групата на 12 годишните. Разбира се, че не можем да се гордеем със седмо и девето място от 10 участника. Добрил Маринов и Радослав Маринов обаче на този етап са най-доброто, с което в момента разполага клуба и е нужно заедно, състезатели и ръководство, да вземем спешни мерки по отстраняването на пропуските, защото има сериозна опасност да скъсаме връзката между най-малките и най-големите участници е подобни турнири. Върху този проблем трябва да се гледа с перспектива, защото е необходима една приемственост, която ще ни позволи да разполагаме с конкурентноспособни отбори с години напред.

НОМИНАЦИЯ “ОСКАР” НА ШК “ТРЯВНА – 2002” (февруари)

участник	Год.	%	партии	+	=	-
1. Иван Стоянов	11	100.00	5	5	0	0
2. Теодор Маринов	10	94.43	9	8	1	0
3. Добрил Маринов	12	88.89	9	8	0	1
4. Ивайло Белев	17	78.55	7	5	1	1
5. Петър Христов	13	75.02	12	9	0	3
6. Валентин Тачев	14	75.02	12	9	0	3
7. Красен Стефанов	17	66.67	12	8	0	4
8. Ивета Христова	12	60.00	5	3	0	2
9. Добромир Драгнев	10	55.56	9	5	0	4
10. Павлин Алексиев	14	50.00	12	6	0	6
11. Деян Русинов	14	44.44	9	3	2	4
12. Цаньо Стоянов	14	38.90	9	3	1	5
13. Пенчо Драгнев	14	22.22	9	2	0	7
14/15. Димитър Петков	14	20.83	12	2	1	9
14/15. Радослав Маринов	11	20.83	12	2	1	9
16. Велислав Маринов	6	11.11	9	1	0	8
17. Мирослав Йовчев	14	7.14	7	0	1	6

* При равенство, определящ фактор е прекият двубой.

** Резултатите от училищното първенство, II Традиционен турнир “3 март” и участието на турнира в Дряново ще бъдат включени в следващия брой.

Александър Алехин е четвъртия световен шампион (1927-1935, 1937-1946). Правилата на шахмата научава на 7 години от по-големия се брат Алексей. Увличайки се от играта, често вечер той крие дъската под възглавницата си и тайно анализира шахматни позиции. Любовта на Алехин към шахмата е неизмерима, а стремежът му към самоусъвършенстване измества всички останали занимания. През 1914г. се включва в международен турнир за определяне на претендент за световната титла, който ще играе с тогавашния шампион Ласкер. Алехин успява да излезе пред такива известни шахматисти като Маршал, Рубинщайн, Тараш и в крайното класиране е на трето място след Ласкер и Капабланка. След този турнир започва да се готви за борба за световната титла, но не с Ласкер, а с Капабланка, прогнозирайки вярно, че след Ласкер световен шампион ще бъде Капабланка. Основна негова цел става титлата “световен шампион” и за завоюването ѝ той влага целия си творчески заряд, богатия интелект, твърдата воля и психическата си издръжливост. През лятото на 1926г. той успява да уреди финансирането на мача за световната титла от аржентинското правителство и е определено срещата да се проведе през есента на 1927г., като се играе до завоюването на 6 победи. Трудната и напрегната борба се води в продължение на два месеца и половина в Буенос Айрес. След 34 партии, с резултат $+6 =25 -3$, Алехин спечелва титлата “световен шампион по шахмат”. Благодарение на упорития труд, изключителната надареност и безкрайната любов към шахмата Алехин постига пълна хармония в играта.

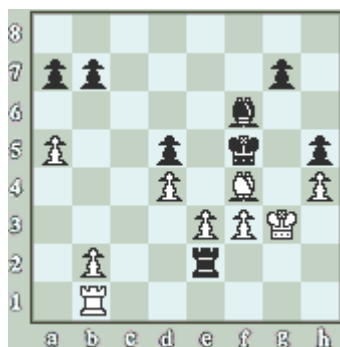
Отстоява титлата си в мач с Боголюбов ($+11 = 9 -5$) през 1929г., както и през 1934г. ($+8 =15 -3$). През 1935г. той приема поканата на Еве за мач за световната титла и губи с $+8=13-9$, но две години по-късно в мача реванш ($+10 =11 -4$) си възвръща титлата, която запазва до смъртта си.

Алехин има изключителен принос в теорията на играта. Няма дебют, в който да не е открил нещо ново, да не е внесъл някакъв оригинален ход или интересна идея. Също има и принос в теорията за стратегията и тактиката на шахмата, както и в областта на ендшпила. Участва в 87 турнира, като в 62 от тях е на първо място.

За Алехин шахматът е преди всичко изкуство. Изиграните от него партии се отличават с богатство на фантазията, полет на мисълта, смелост на решенията.

Представяме Ви две от най-добрите му партии:

Мач за световната титла, 32^{ра} партия, Буенос Айрес, 1927г.

Бели: Алехин

Черни: Капабланка

Дамски гамбит

1.d4 - Kf6; 2.c4 - e6; 3.Kc3 - d5; 4.Og5 - Kbd7; 5.e3 - c6; 6.c:d5 - e:d5; 7.Od3 - Oe7; 8.Kge2! - O-O; 9.Kg3! - Ke8; 10.h4!! - Kdf6; 11.Дс2! - Oe6; 12.Kf5! - O:f5; 13.O:f5 - Kd6; 14.Od3 - h6; 15.Of4 - Tc8; 16.g4!! - Kfe4; 17.g5 - h5; 18.O:e4 - K:e4; 19.K:e4 - d:e4; 20.Д:e4 - Да5+; 21.Цf1 - Дd5; 22.Д:d5 - c:d5; 23.Цg2 - Tc2; 24.Tac1! - Tfe8; 25.T:c2 - T:c2; 26.Tb1 - Цh7; 27.Цg3 - Цg6; 28.f3 - f6; 29.g:f6 - O:f6; 30.a4! - Цf5; 31.a5! - Te2 (виж диаграмата); 32.Tc1!! - T:b2; 33.Tc5 - Ce6; 34.e4! - O:d4; 35.T:d5 - Oc3; 36.T:h5 - a6; 37.Oc7! - Oe1+; 38.Цg4 - Tg2+; 39.Цh3 - Tf2; 40.Цg4 - Tg2+; 41.Цh3 - Tf2; 42.f4 - Tf3+; 43.Цg2 - Tf2+; 44.Цh3 - Tf3+; 45.Цg2 - Tf2+; 46.Цg1 - Tc2; 47.Ob6! - Tc4; 48.Цg2!! - g6; 49.Te5+ - Цd7; 50.h5!! - g:h5; 51.Цf3 - h4; 52.Th5 - Tc3+; 53.Цg4 - Tc4; 54.Цf5! - O:a5!; 55.Th7+ - Цc6!; 56.O:a5! - Tc5+; 57.Цe6! - T:a5; 58.f5 - Ta3; 59.f6 - Tf3; 60.f7 - b5; 61.Th5! - h3; 62.Tf5 - T:f5; 63.e:f5 1:0

Бели: Алехин

Черни: Решевски

Кемери, 1937г.

Защита Алехин

1.e4 - Kf6; 2.e5 - Kd5; 3.Kf3 - d6; 4.d4 - Og4; 5.c4 - Kb6; 6.Oe2 - d:e5; 7.K:e5 - O:e2; 8.Д:e2 - Д:d4; 9.O-O - K8d7; 10.K:d7 - K:d7?; 11.Kc3 - c6; 12.Oe3 - Де5; 13.Tad1 - e6; 14.Дf3! - O-O-O!; 5.O:a7! - Да5; 16.Od4 - Дf5; 17.Дg3 - e5; 18.Oe3 - Ob4; 19.Ka4 - Oa5!; 20.f4! - Oc7; 21.b3 - f6; 22.f:e5 - Де6; 23.h3! - Thg8; 24.Od4 - K:e5; 25.Дс3! - Kd7; 26.c5! - Tge8; 27.b4! - Kb8; 28.Kb6+ - O:b6; 29.c:b6 - Д:a2; 30.Дg3! -

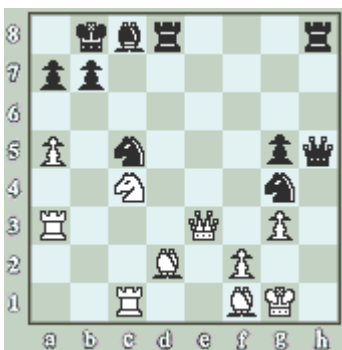

Td7; 31.Oc5 - Df7; 32.Ta1 - Dg6; 33.Dh2! - Te5; 34.Ta8 - Td2 (виж диаграмата); 35.T:b8+! - Ц:b8; 36.D:e5+! 1:0

(Из **Шахматна енциклопедия**, държавно издателство “Д-р Петър Берон”, София, 1989г.)

Шахматно форте

Истинската красота винаги намира своите ценители. За любителите на шахмата няма по-силно емоционално въздействие от ярката комбинация, съпроводена от фойерверк от материални жертви. Преди много години е създадена “Шахматна поема” от неизвестен автор, разказващ за битката на руския княз, който олицетворява белия цар, срещу татарския хан, представен в образа на черния цар.

Ханът ликувал, защото само една крачка го деляла от победата. Руският княз дълго се замислил. От всички страни го били обкръжили враговете. Като, че ли омразният плен е неизбежен. Разбира се, може да се отсрочи гибелта, като се възложи на белия офицер ролята на телохранител (Og2), но тогава неприятелският конник ще унищожи

главния руски пълководец – дамата, която е на “мушка”. Изглежда князът дава на любимия си военачалник съдбоносната заповед: **1. Df4+!!** Какво е това? Жертва на отчаянието? Възможно е руският генерал да е предпочел героичната смърт пред пленяването? Но ето какво се случва по-нататък: **1... g:f4; 2. O:f4+ - Цa8; 3.Kb6+ - a:b6; 4.a:b6+ - Ka6; 5.T:c8+! - T:c8; 6. T:a6+ - b:a6; 7.Og2+ - Tc6; 8. O:c6 мат.** Наистина великолепно шахматно форте!

Знаменити комбинации

На диаграмата е показано положението преди 24-я ход на черните в партията Микенае – Бронщайн от XXXIII първенство на СССР през 1965г.

Ходът 24... Дe1+ не води към целта поради 25. Дf1. Но Бронщайн намерил ход, който изумил всички зрители в залата, които наблюдавали партията и принудил Микенае да прекрати съпротивата. Опитайте се сами да намерите това печелившо продължение.

Загуба или победа

Разсеяността е лош съветник. Преди да се предадеш поради считаната за загубена позиция, помисли, провери дали няма скрити възможности, които биха те спасили.

Ето един пример за прибързано решение (виж диаграмата).

Това е положение от партията между А. Попил и Г. Марко от международния турнир в Монте Карло през 1902г. Черните решили, че техният офицер се губи, тъй като неговото отстъпление оставя топа на “д7” без защита и Марко без да вникне достатъчно в позицията се признал за победен. А с неочаквания и ефектен ход Оg1! Той би могъл да спечели партията! Черните заплашват мат на “x2”, поради което белите губят дамата си.

Две бесни дами

Диаграмата изобразява финала на партията между Голдиту и Домино, играна през 1960г. в Берлин. Черните са на ход и сякаш откриват ефектен път за спасение:

1...Дf7+!

2.Цд6! (Ако 2.Д:ф7 или Ц:ф7 – пат);

2... Дg6+!

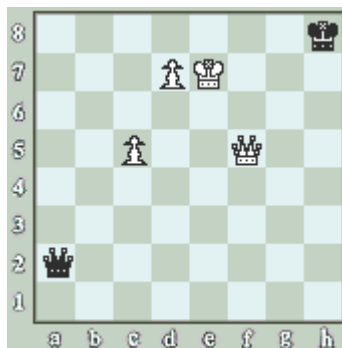
3.Цс7! Дф7!

Побеснялата черна дама продължава да се жертва, за да спаси своя цар чрез пат, но...

4.Дф6+!!

А сега “побесня” и дамата на белите!

След принудителното 4... Д:ф6 все пак белите постигат победата с двете си пешки. Любопитен и много интересен завършек!

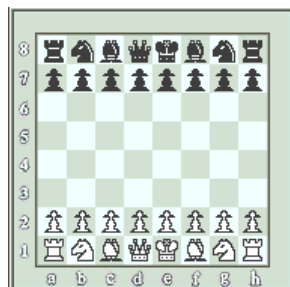
Първи стъпки в шахмата

Тези материали са предназначени за желаещите да усъвършенстват играта си (от начинаещи до първоразрядници) както и за шахматните треньори. Включени са общи сведения за шахматната игра, различни видове преимущества, комбинации, атака срещу царя, ендшпилна техника и основи на стратегията.

Шахматът е игра, в която участват двама състезатели. Наричат ги партньори, съперници или противници. Името на играта произлиза от персийската дума “шах”(цар) и арабската “мат” (умря). Буквално “шахмат” се превежда - царят умря. Шахматната дъска има 64 полета (квадрат с 8x8 полета), като последователно се редуват тъмните и светлите полета.

Единият от шахматистите играе с белите фигури, а другия – с черните. Всеки от партньорите има по един цар, по една дама, по два топа, по два офицера, по два коня и по осем пешки. Една игра между партньорите се нарича шахматна партия или просто партия. В началната позиция фигурите на шахматната дъска са разположени както е показано на диаграмата.

Играещият с бели фигури започва пръв партията.

Партньорите правят ходовете се последователно.

За победител се смята този, който “плени” противниковият цар т.е. обяви мат. Единият от играчите печели партията, ако съперника му се предаде или просрочи времето, определено за обмисляне на ходовете си. Освен това, партията може да завърши наравно.

Топът се движи по права линия (вертикалите и хоризонталите) с колкото си иска полета. Ако пътят на топа е препречен от противникова фигура или пешка, той (по желание на играча) може да я вземе. При това действие противниковата фигура се маха от дъската, а топът застава на нейното място. В шахмата не е позволено да се вземат собствените фигури.

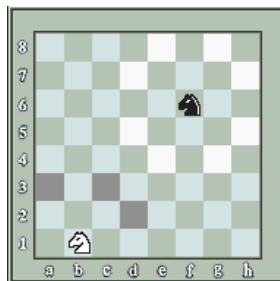
Офицерът се движи по диагоналите с колкото си иска полета и може да взема изпречилите се на пътя му противникови фигури. Офицерът, който в началната позиция се намира на бяло поле се движи само по белите диагонали и се нарича – белопол. Офицерът, който в началната позиция се намира на черно поле, се движи само по черните диагонали и се нарича чернопол.

Дамата е най-силната и най-подвижната фигура. Тя се движи и взема като топ и офицер т.е. по вертикалите, хоризонталите, по белите и черните диагонали.

Царят е най-важната фигура, главното действащо лице в шахматната партия. От гледна точка на подвижността, царят отстъпва на всички фигури, той може да се движи във всички посоки, но само по едно поле. Правилата забраняват на царя (за разлика от другите фигури) да се намира под удар на противникови фигури или пешки. Белият и черният цар никога не могат да се намират един до друг т.е. на съседни полета. Царят взема противникови фигури и пешки по същия начин, по който се движи т.е. ако те заемат съседни на него полета и не са защитени от други фигури.

Нито една от дотук изброените фигури не може да прескача свои или чужди фигури (освен при рокадата), това може да направи само коня.

Конят се движи по малко особен начин, сравняват хода му с буквата “Г”. На диаграмата белият кон от b1 може да отиде на полетата a3, c3 и d2. Черният кон от f6 може да отиде на полетата g8, h7, h5, g4, e4, d5, d7 и e8. Правейки ход, конят отива винаги на противоположно по цвят поле от това, на което се намира. Ако полето, на което се премества коня е заето от противникова фигура, той я взема.

Всички фигури с изключение на пешките могат да се движат във всички посоки – напред, назад, наляво, надясно.

Пешката напредва вертикално напред с по едно поле, но ако е в начална позиция може да прескочи първото поле пред нея. Пешката се отличава от другите фигури по начина, по който взема противниковите фигури. Това става не по посоката на своето движение, а с едно поле на ляво или на дясно по диагонала. Ходът на пешката напомня хода на офицера с едно поле.

Тъй като не притежава особена сила пешката не се смята за фигура, но тя има големи потенциални възможности. Когато достигне последния хоризонтал, пешката се отстранява от дъската и се заменя с дама, топ, офицер или кон, според желанието на играча.

Положението, при което фигурата или пешката, правейки ход, напада противниковия цар, се нарича “**шах**”. Ответният ход трябва да премахне заплахата. Това става, като се премести царя, като се прикрие шаха с друга фигура или се вземе противниковата фигура, обявила шаха. При двоен шах (когато царя е нападнат едновременно от две фигури) единствената защита е бягството. Положението, при което няма защита от шаха, се нарича “**мат**”. Играчът, обявил мат на противниковия цар, се счита за победител в партията.

По време на партия в официални състезания шахматистите трябва да спазват някои правила на поведение:

- “пипнато – местено” (пиес) – ако състезателят, който е на ход е докоснал с тъка своя фигура, той е длъжен да я мести., а ако е докоснал фигура на противника – да я вземе.

- Когато състезателят иска да поправи лошо поставена своя или чужда фигура, той трябва да предупреди съперника си , казвайки достатъчно високо и ясно “Поправам” и едва след това да докосне фигурата.

- Ходове назад не се връщат.

- По време на официални състезания на шахматистите е забранено да използват записки или печатни материали, както и да се обръщат към някого за съвет или мнение. С други думи, не се позволява да се говори с когото и да било, освен със съдията или в негово присъствие.

- Забранено е по какъвто и да било начин да се отвлича вниманието на партньора (включително и да му се говори, когато обмисля хода си).

- Партньорите трябва да са коректни и учтиви един към друг. Партията трябва да започне с ръкостискане и да завърши така, независимо от резултата. Научете се да запазвате спокойствие и самообладание при загуба.

Шахматна позиция

След всеки ход разположението на фигурите на шахматната дъска се променя. Всяко конкретно разположение на фигурите и пешките на дъската се нарича шахматна позиция или просто позиция. Тази, от която започва партията се нарича начална. Общият брой на взаимните шахматни позиции е огромен. Ето и оценката на Макс Еве (професор по математика и световен шампион 1935 – 1937): “Ако 12 милиона шахматисти търсят без прекъсване най-силните ходове във всички позиции, които можем да се представим, изразходвайки за всяка от тях по 0,1 сек., то един трилион века не би им стигнал, за да изследват всички възможни позиции.”

За илюстрация на правилата, стратегическите и тактическите методи на борба се използват не само партии, но и отделни позиции, взети както от творчеството на известни шахматисти, така и от детски турнири или специално съставени примери.

Шахматни усмивки

Нимцович минавал през някакъв провинциален град и се отбил в местния шахматен клуб. Той помолил председателя на клуба да му намери партньор, за да поиграе на шах.

- Но – казал Нимцович – моля да не е един от тези обикновени любители, а някой необикновен шахматист.

Довели му един младеж, с когото Нимцович изиграл няколко партии и спечелил, без да срещне каквато и да е съпротива. Раздразнен от това, Нимцович отишъл при председателя и го попитал защо са му избрали за партньор толкова слаб играч.

- Вие поискахте да играете с някой необикновен шахматист от нашия клуб. А този младеж е най-необикновеният наш шахматист. Откакто помним, той никога не е спечелил нито една партия. По-необикновен шахматист от него трудно можете да намерите.

Отговори на задачите от миналия брой:

Задача № 5: **Цf5!**

Задача № 6: **Дd6!**

Задача № 7: **1.Цд7!** – **Цe4**. Сега топът се пренася в жертва и черният цар попада в матовата мрежа – **2.Тд5!!** – **Ц:d5**; **3.Дд4** мат. Красив и неочакван финал!

Задача № 8: **1.Дд4+ - Цг5** (1...Цф5? – Дд3+); **2.Дф6+ - Цг4**; **3.Дф3+ - Цг5** (3...Цх4; 4.Оф6 мат); **Дг3+!** – **Ог4**; **5.Дх4!!** – **Цф5**; **6.Дф6+ - Цe4**; **7.Дд4+ - Цф5**; **8.Де5+ - Цг6**; **9.Дф6** мат.

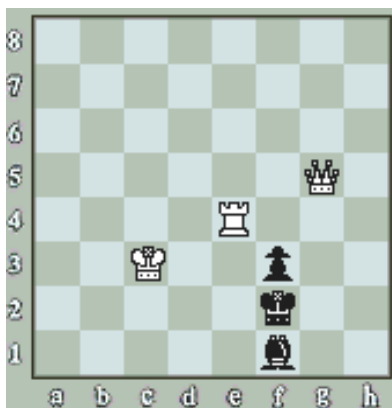
Временно класиране:

1. Красен Стефанов – 23т.
- 2/3. Пенчо Илиев – 23т.
- 2/3. Ивайло Белев – 23т.
4. Петър Христов – 18т.
5. Радослав Маринов – 15т.

Втори конкурс за решаване на шахматни задачи и етюди - сезон 2002

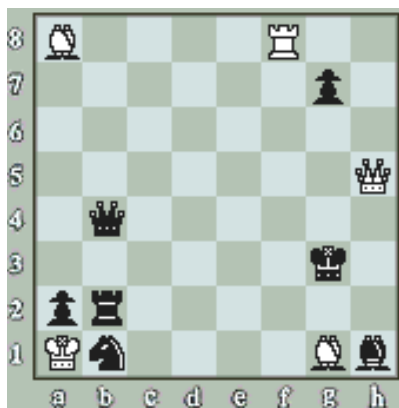
Очакваме вашите писмени отговори на адрес: 5350 Трявна, ул. "П. Р. Славейков" 51 с най-късно пощенско клеймо 20.04.2002 година. На всички участници – успех!

Задача №9

Мат в два хода (2т.)

Задача №10

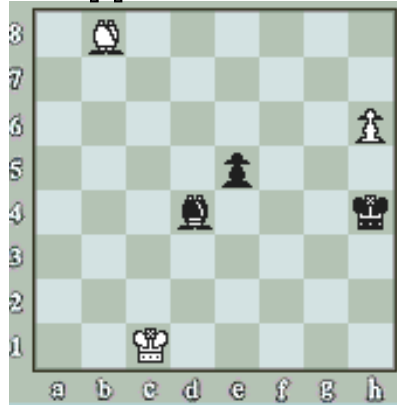
Мат в два хода (2т.)

Задача №11

Мат в три хода (3т.)

Задача №12

Белите печелят (4т.)